

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatei Diacon Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Diacon Tatiana xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.01.2017 – 28.05.2019;

Instanța de apel: 18.06.2019 – 30.05.2022;

Instanța de recurs: 28.07.2022 – 11.07.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 28 mai 2019, Diacon Tatiana a fost recunoscută vinovată și condamnată:

- în baza art.190 alin.(1) Cod penal, 6 luni închisoare, (epizodul cu partea vătămată Palamarciuc Mihai);

- în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, legată de gestionarea întreprinderilor comerciale, pe un termen de 3 ani, (epizodul cu partea vătămată Tabacari Ala);

- în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, legată de gestionarea întreprinderilor comerciale, pe un termen de 3 ani, (epizodul cu partea vătămată Deriglazov Grigore).

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni i s-a stabilit pedeapsă definitivă Tatianei Diacon, prin cumul parțial, al pedepselor aplicate sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, legată de gestionarea întreprinderilor comerciale, pe un termen de 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip închis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Diacon Tatiana, urmărind scopul obținerii de venituri ilegale, a planificat obținerea unui credit bancar, fără intenție de a-l restitui, prin gajarea unor bunuri ce nu-i aparțin cu drept de

proprietate. În vederea realizării acestui scop a obținut încrederea familiei Tabacari Simion Petru și Tabacari Ala pe care prin inducerea în eroare, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, că gestionează activități comerciale profitabile pentru dezvoltarea cărora este necesar de noi investiții, cunoscând din start că nu va contribui nici într-un fel la realizarea angajamentelor economice specificate și nici la restituirea mijloacelor financiare obținute ilicit, creând impresia de bune intenții în executarea înțelegerii prestabilite, după un set repetat și îndelungat de tratative i-a convins să gajeze în interesul agentului economic SRL „Aliprof-Prim” gestionat de finul său de cununie Donica Iurie, pe care la fel l-a indus în eroare, imobilul din xxxx, casa, în care Tabacari Ala și Tabacari Simion locuiau.

La 26 iulie 2011, între BC „EuroCreditBank” SA, Tabacari Simion și Tabacari Ala a fost încheiat contractul de ipotecă prin care familia a ipotecat imobilul din xxxx, după cum urmează: - Imobilul cu numărul cadastral xxxx, V2 cotă parte din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0461 ha în hotare generale; - Imobilul cu numărul cadastral xxxx: casă de locuit individuală situată pe terenul respectiv cu suprafața totală la sol de 101,5 m.p., pentru a asigura executarea contractului nr. C.L. 1226-498 din 26 iulie 2011 prin care BC „EuroCreditBank” SA a acordat agentului economic SRL „Aliprof-Prim” un credit în valoare de 500 000 (cinci sute mii) lei, cu scop de dezvoltare operațională, bani care au fost ridicați de pe conturile SRL „AliprofPrim” și au fost însușiți de Diacon Tatiana în scopuri personale, prin ce a cauzat părților vătămate Tabacari Simion și Tabacari Ala un prejudiciu material considerabil în proporții deosebit de mari.

Tot ea, Diacon Tatiana, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, la 21 iulie 2016, aflându-se în mun. Chișinău, str. Paraschiva, 29, acționând intenționat, prin inducerea în eroare, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul privatizării apartamentului xxxx, neavând careva atribuții legale de a dispune de acest apartament, cunoscând din start că nu va contribui nici într-un fel la realizarea angajamentelor economice specificate și nici la restituirea mijloacelor financiare indicate, l-a convins și a primit de la Palamarciuc Mihai suma de 500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 11 105 lei, pe care, însușind-u-i, i-a cheltuit pentru necesități personale, nerestituindu-i și neavând intenția de a-i restitui până în prezent, cauzându-i astfel cet. Palamarciuc Mihai daune în proporții considerabile.

Tot ea, Diacon Tatiana, în perioada de timp de la începutul lunii noiembrie 2015, până la finele lunii mai 2016, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, prezentând ca o adevărată o faptă mincinoasă, aflându-se la domiciliul său amplasat pe xxxx, sub pretextul angajării la SRL „Aderia” în funcție de tehnolog cofetar și înființării unei afaceri comune profitabile în domeniul fabricării produselor din patiserie, pentru dezvoltarea căreia este necesar de noi investiții, și ca urmare l-a convins pe Deriglazov Grigore să-i transmită, inițial la 02.11.2015 bani în sumă de 1 500 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale al Moldovei echivala cu suma de 33 192,3 lei, suma de 700 dolari SUA, care conform cursului oficial al Băncii Naționale al Moldovei echivala cu suma de 14 059,29 lei, iar ulterior, la 17.05.2016 bani în sumă de 1 400 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale al Moldovei echivala cu suma de 31 386,88 lei, 700 dolari SUA, care conform cursului oficial al Băncii Naționale al Moldovei echivala cu suma de 13 861,05 lei și 62 500 lei, în acest sens întocmindu-se recipise, de asemenea și în perioada

de timp de la 24.11.2015 până la 30.04.2016, a însușit materie primă în sumă totală de 98 925,47 lei, însă până în prezent nu și-a onorat obligațiunile, neînființând afacerea comună și nici nu a restituit mijloacele bănești primite, astfel cauzându-i părții vătămate Deriglazov Grigore o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 253 924,99 lei.

3. Avocatul Dorfman Igor în numele inculpatei, a contestat sentința cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Diacon Tatiana să fie achitată pe motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat că, la faza urmăririi penale nu au fost acumulate probe ce ar servi drept temei de a pune o persoană sub învinuire, cauza fiind transmisă în instanța de judecată în lipsa unor probe pertinente și concludente.

Partea apărării a menționat că, sentința de condamnare nu poate fi bazată în exclusivitate pe presupuneri, iar toate dubiile neînlăturate în condițiile legii urmează a fi interpretate în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului. La caz acuzatorul de stat, nu a administrat la materialele cauzei probe pertinente și concludente care ar demonstra că în acțiunile inculpatei sunt întrunite semnele laturii obiective și subiective a infracțiunii de escrocherie, și anume că inculpata Diacon Tatiana, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilicit bunurile părților vătămate. În speță, sentința de condamnare conține simpla enumerare a probelor prezentate de procuror, fapt ce nu echivalează cu confirmarea vinovăției inculpatei.

Prin urmare, din analiza circumstanțelor cauzei, a probelor prezentate de acuzatorul de stat, apărarea a considerat că învinuirea adusă inculpatei Diacon Tatiana nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată și că dânsa, urmează să fie achitată, ori fapta acesteia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2022, a fost admis apelul declarat, casată sentința, inclusiv și din oficiu în baza art.409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Diacon Tatiana a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal și liberată de pedeapsa penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate în temeiul art.190 alin.(5) Cod penal, (episodul cu partea vătămată Tabacari Ala) și art.190 alin.(5) Cod penal, (episodul cu partea vătămată Derilazov Grigore), i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, legată de gestionarea întreprinderilor comerciale, pe un termen de 5 ani.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a reținut că, prima instanță în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatei fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art.190 alin.(1), 190 alin.(5) și 190 alin.(5) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a indicat că, argumentele invocate de către partea apărării în cererea de apel precum, că nici o probă directă sau indirectă nu indică că Diacon Tatiana ar fi comis infracțiunile de escrocherie le-a apreciat critic, deoarece sunt infirmate prin declarațiile părților vătămate, martorilor și probelor acumulate la dosarul penal.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, intenția inculpatei Diacon Tatiana de a dobândi bunurile părților vătămate, prin inducerea în eroare, prin prezentarea unor fapte mincinoase, ca fiind adevărate, este dovedită prin declarațiile părților vătămate și a martorilor, coroborate cu celelalte mijloace de probă anexate la cauza penală, care stabilesc cu certitudine că, inculpata Diacon Tatiana, a utilizat în realizarea intenției sale infracționale o serie de mecanisme, care denotă incontestabil reacredintă, intenția fiind îndreptată în scopul obținerii mijloacelor bănești, cauzându-i părții vătămate Palamarciuc Mihai daune în proporții considerabile, iar părților vătămate Tabacari Ala și Deriglazov Grigore daune în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a reținut că, în speță, pe episodul ce vizează infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal, a intervenit prescripția răspunderii penale, menționând că pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal, legea prevede pedeapsă sub formă de închisoare de până la 3 ani.

În acest context, instanța de apel a reținut că infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal, în conformitate cu art.16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar potrivit art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, termenul de prescripție este de 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Totodată, instanța de apel a menționat că potrivit art.60 alin.(4) Cod penal, cursul termenului de prescripție se întrerupe dacă în perioada acestuia se săvârșește o nouă infracțiune pentru care poate fi aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de doi ani.

Prin aceasta se are în vedere că se pierde beneficiul timpului scurs până la comiterea celei de-a doua infracțiuni, moment care începe să curgă de la începutul primului termen de prescripție.

În acest sens, cu referire la prevederile art.60 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a menționat că, prescripția se suspendă, dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărire penală sau de la judecata prin schimbarea domiciliului, actelor de identitate etc. Într-o asemenea situație timpul suspendării prescripției nu intra în termenul de prescripție, iar curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau al autodenunțării.

În această situație termenul de prescriptive pentru prima infracțiune începe să curgă simultan cu cel de-al doilea termen de prescriptive, iar prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.

Instanța de apel a menționat că în speță, se constată că Diacon Tatiana a comis ultima acțiune componentă a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, la 21 iulie 2016, prin urmare, ajungând la concluzia deși inculpata a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal, care constituie o faptă prejudiciabilă prevăzută de Legea penală, pasibilă de răspundere penală, inculpatul urmează a fi liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, inculpata a comis două infracțiuni care,

potrivit art.16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, menționând în continuare că reieșind din personalitatea inculpatei, de faptul influențării pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatei, restabilirea echității sociale, ținând cont de scopul pedepsei penale, a considerat că corectarea inculpatei este posibilă prin aplicarea în privința acesteia a pedepsei sub formă de închisoare.

Reținând prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a stabilit inculpatei în temeiul art.190 alin.(5) Cod penal, (episodul cu partea vătămată Tabacari Ala) și art.190 alin.(5) Cod penal, (episodul cu partea vătămată Derilazov Grigore), pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 1 lună, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatei, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că, prin respingerea probelor apărării, fără a da o analiză a pertinentei și concludenței acestora, instanța de apel a comis aceleași greșeli pe care le-a comis și prima instanță.

Instanța de apel nu a dat o apreciere juridică corectă probelor, calificând incorect acțiunile inculpatei Diacon Tatiana, deoarece, nefiind întrunite elementele laturii subiective și nici laturii obiective, a componente de infracțiune prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal.

Ce ține de constatarea vinovăției inculpatei Diacon Tatiana de comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal (episodul cu partea vătămată Tabacari Ala), partea apărării consideră că constatările instanțelor de fond este neîntemeiată, or, prin probele administrate se exclude afirmația că Diacon Tatiana ar fi inițiatoarea primirii creditului în sumă de 500 000 lei, care l-a contractat SRL "Aliprof Prim". Astfel, se combate versiunea că Diacon Tatiana a urmărit scopul obținerii creditului bancar pentru scopuri personale și a priva soții Tabacari de bunul imobil. Având în vedere că Diacon Tatiana avea funcția de conditer-tehnolog, iar administrator al acestei întreprinderi era Donică Iurie, persoana care avea acces la conturile bancare ale SRL "Aliprof Prim".

Astfel, partea apărării indică, că acuizarea urma să probeze prin ce modalitate a Diacon Tatiana a scoată banii din conturile SRL "Aliprof Prim", dacă nu era administrator al acestei întreprinderi și nici nu avea procură de reprezentarea a drepturilor SRL "Aliprof Prim".

Prin urmare, partea apărării consideră că în urma analizei probatoriului în speță lipsesc probe ce ar demonstra vinovăția inculpatei Diacon Tatiana pe episodul soților Tabacari, precum că Diacon Tatiana ar fi deposedat soților Tabacari de casa de locuit prin contractarea frauduloasă de către SRL "Aliprof Prim" a unui credit în valoare de 500 000 lei de la SC "Euro Credit Bank" SA.

Ce ține de episodul cu partea vătămată Derilazov Grigore, apărarea indică că contrar constatările instanței de apel nu s-a stabilit că mijloacele financiare au fost însușiți de către Diacon Tatiana, nu s-a demonstrat intenția inculpatei de a-l induce în eroare pe Derilazov Grigore cu înșelăciune cu scopul de a-i însuși banii, din contra s-a probat faptul că s-a procurat marfă, materie primă, s-au încheiat contracte de livrare de mărfuri cu diferiți agenți economici.

Menționează apărarea că, pretențiile lui Derilazov Grigore au apărut ca urmare a eșuării activității SRL "Adeira" și banii nu a fost însușită prin mijloace frauduloase, prin înșelăciune de către Diacon Tatiana, ci au fost investiți în activitatea economică a SRL "Adeira", care a eșuat.

În acest context, susține că în speță se contată prezența relațiilor civile, dar nicidecum în prezența elementelor componente de infracțiune prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Ce ține de episodul cu partea vătămată Palamarciuc Mihail, susține că Diacon Tatiana urma să-i vândă lui Palamarciuc Mihail apartamentul nr.42 din str. Pandurilor 70/1, mun. Chișinău, după perfectarea documentelor corespunzătoare.

Astfel, partea apărării indică, că în urma negocierilor au ajuns la o înțelegere că Palamarciuc Mihail să-i transmită inculpatei suma de 500 euro, în calitate de avans, bani care au fost cheltuiți pentru achitarea datoriilor spațiului locativ și pentru taxe ca țineau de perfectarea documentelor corespunzătoare. Ulterior procedura de înstrăinare a apartamentului s-a tergiversat, fapt de care a fost nemulțumit Palamarciuc Mihail, care a și depus o plângere la organele de drept.

Adică, Diacon Tatiana nu a refuzat îndeplinirea obligațiilor sale, or, aceste obligații nu au putut fi realizate în termenii conveniți, din anumite circumstanțe.

De asemenea, menționează partea apărării că pe acest episod se atestă prezența relațiilor civile.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru admisibilitatea acestuia, cu transmiterea spre examinare în Colegiul penal lărgit.

6.1. Partea vătămată Deriglazov Grigore, a depus referință la recursul ordinar declarat de partea apărării, pledând pentru respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce succed.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art.424 alin.(2), Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Astfel, Colegiul penal subliniază că instanța de apel, la judecarea cauzei soluționează următoarele chestiuni de drept: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând decizia instanței de apel, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată

încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Așadar, instanța de recurs ține să menționeze, că potrivit rechizitoriului Diacon Tatiana a fost învinuită de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art.190 alin.(5) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, pentru ambele episoade.

Conform ordonanței din 28 septembrie 2018 privind modificarea învinuirii în ședința de judecată, înaintată de acuzatorul de stat, Anici Renata, acțiunile inculpatei Diacon Tatiana au fost recalificate în baza articolului 190 alin.(1) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art.190 alin.(5) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, pentru ambele episoade (f.d.202-206, vol. IV).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a constatat vinovăția inculpatei Diacon Tatiana potrivit ordonanței din 28 septembrie 2018 privind modificarea învinuirii în ședința de judecată, soluție care în această parte a fost menținută și de către instanța de apel.

În acest context, Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că atât organul de urmărire penală, iar ulterior și instanțele de fond au încadrat faptele inculpatei Diacon Tatiana potrivit art.190 Cod penal, în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, cu toate că faptele imputate inculpatei Diacon Tatiana au avut loc în perioada anului 2011 și 2016, infracțiunea de escrocherie fiind consumată pe toate trei episoade în perioada anului 2011 și 2016, fiind definită ca „*dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere*”.

Concomitent, din conținutul deciziei rezultă că, instanța de apel la examinarea cauzei, a reținut fapta pentru toate trei episoade potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art.190 alin.(1) Cod penal, și anume: „...cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare ... cauzându-i părților vătămate Tabacari Simion și Tabacari Ala un prejudiciu material considerabil în proporții deosebit de mari în sumă de 500 000 lei, iar părții vătămate Palamarciuc Mihail cauzându-i un prejudiciu material considerabil în sumă de 500 euro și respectiv părții vătămate Derilazov Grigore - un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 253 924,99 lei.”

În acest context, este evidentă concluzia că, la judecarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatei a fost comisă în anul 2011 și 2016, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018.

În continuare, la judecarea cauzei, instanța de apel urma să țină cont de faptul că prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, infracțiunea de escrocherie nu a fost de criminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități

alternative de comitere a faptei prejudiciabile, fiind formulate semne calificative ale faptei imputate, care la acel moment (2011 și 2016) nu erau prevăzute de legea penală.

Potrivit art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art.10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului deciziei (pct. 4.1. din decizie), instanța de apel nu a coroborat învinuirea formulată inculpatei în rechizitoriu, conform căreia ultima a săvârșit infracțiunile prevăzute de art.190 alin. alin.(2) lit. c), art.190 alin.(1) Cod penal, cu prescripțiile din art.8, 10 Cod penal, sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost de criminalizată după modificările operate în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Colegiul penal notează că nu a fost elucidat, în niciun fel, esența elementelor „... *inducerea în eroare, prezentarea ca adevărată o faptă mincinoasă, calitatea substanțială a obiectului...*”, inclusiv coroborată cu acțiunile infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatei, „*prin înșelăciune sau abuz de încredere*”.

Având în vedere dezideratele expuse, Colegiul penal lărgit atestă că menținând sentința primei instanțe în partea calificării infracțiunii potrivit art.190 alin.(1) și art.190 alin.(5) Cod penal, instanța de apel nu a argumentat motivele care i-au fundamentat concluzia că acțiunile inculpatei Diacon Tatiana, deși săvârșite sub auspiciile legii vechi, au fost încadrate potrivit conținutului normativ al legii, conform modificărilor operate prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018.

Așadar, se atestă că la judecarea apelului declarat, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, nu a sesizat erorile comise de prima instanță, ci le-a preluat întocmai.

În contextul erorilor enunțate supra, rezultă că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu a verificat dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile contestate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, având în vedere circumstanțele descrise, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel nu corespunde întru totul prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice

legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a constatării clare a faptelor săvârșite și întrunirea elementelor infracțiunilor incriminate, precum și calificării juridice corespunzătoare a faptelor săvârșite, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatei Diacon Tatiana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Diacon Tatiana xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 14 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei lui din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Puica Viorica, în conformitate cu prevederile art.339 alin.(8) Cod de procedură penală.